

Jelentés Varsóból

Az elnyűhetetlen Szolidaritás

(Tudósítónk írása a lap 2—4. oldalán)

Ez temetés lesz
— egy korszaké is

Ne jöjjenek koszorúzni azok, akiknek bármi közük volt a forradalom leverését követő megtorláshoz. Ne jöjjenek semmiféle szervezet nevében — mondotta Mécs Imre mérnök, 56 egykori halálraítélte, a Történelmi Igazságtétel Bizottságának egyik kezdeményezője, a Bizottság sajtótájékoztatóján június 2-án. És a megjelent újságírók kérdéseire válaszolva nyomatékosan megismételte:

Nem kívánatos a jogfolytonos szervezetek képviselőinek a jelenléte. Még akkor sem, ha személy szerint nem terheli őket felelősség a megtorlás miatt. A gyászünnepek szervezői, valamint a kivégzettek hozzátartozói és minden valószínűség szerint a társadalom széles körei is vélik, hogy az MSZMP ilyen jogfolytonos szervezet. Vagyis: a felelősség, ami Kádárék bűnéből terheli, mindmáig rajta van. A vétkes múlttól egyértelmű elhatárolódást nem jelent még az a nyilatkozat sem, amelyet június 2-án tett közzé az MSZMP Központi Bizottsága. Sőt, amint Hegedűs B. András, a TIB másik képviselője megjegyezte, Grósz Károly keddi TV-interjúja éppenséggel nem mozdította elő a tisztázódást, a megtisztulást.

Hegedűs B. András hangsúlyozta az újságírók előtt: június 16-án nem lesz semmiféle nagygyűlés. Gyászszertartás lesz, búcsúztatás. Ezt emeli ki a felhívás is, melyet a Történelmi Igazságtétel Bizottság a Magyar Nemzethez intézett.

A gyászszertartás két részben, két helyszínen megy vég-

be. A Hősök terén, a Múcsarnok lépcsőin ravatalozzák fel a forradalom öt kivégzett vezetőjének koporsóját. Mellettük hatodikként ott lesz jelképesen egy üres koporsó is, a forradalom és szabadságharc többi mártírjának emlékére. (Itt jegyezzük meg, hogy a későbbiek folyamán lehetőség lesz mindazok földi maradványainak azonosítására, akiknek a hozzátartozói ezt kérik.)

A nagyközönség délelőtt rohantja le kegyeletét. Százerek részvételére lehet számítani, vidékről külön vonatok és autóbuszok hozzák majd a megemlékezni kívánókat. Az esemény méltóságát fokozza majd (egyben a kegyelet-jelleget hangsúlyozza) az a tény, hogy nem lesznek politikai jelszavak, transzparenszek. Mindössze olyan táblák és feliratok látszanak majd a sokaság feje fölött, amelyekről városok és falvak nevei olvashatók le, mutatván: itt együtt van az ország.

Miután a koporsókat a Hősök teréről a Rákoskeresztúri temetőbe szállították, ott is kezdetét veszi a gyászszertartás. A síroknál öt — igen rövid — beszéd hangzik el: Nagy Imrénél a Párizsból érkező Méray Tibor, Gyimes Miklósénál a genfi egyetem történelem tanára, Molnár Miklós, Losonci Gézáénál Gyenes Antal, az utolsó Nagy Imre-kormány egy napig hivatalban volt minisztere, Maléter Pálnál Donáth László, a Nagy Imre perben hosszú rabságra ítélt Donáth Ferenc fia, mint evangélikus lelkész, Szilágyi József sírjánál pedig barátja és küzdőtársa,

Lőcsey Pál mond emlékező szavakat. A szertartás ezzel véget is ér, közben azonban a különböző felekezetek lelkészei beszentelik azoknak a kivégzetteknek a sírját, akiknek a családja ezt kéri. Eddig mintegy 40 kérelem érkezett.

Ökumenikus — vagyis felekezeti — szertartás keretében katolikus, protestáns és zsidó lelkészek együttesen tartanak áhítatos megemlékezést és mondanak imát.

Június 16-án — ismétlem — nem lesz tehát politikai nagygyűlés, noha százerek lesznek a Hősök terén testi mi voltukban is, és milliók lesznek ott lélekben. „Ez temetés lesz — mondta Mécs Imre — egy korszak temetése is.” Reméljük, lényegesen tisztességesebb korszak nyílik meg ezzel.

Gadó György

A 301-es parcella legyen
a forradalom emlékhelye

Máris 66 művész jelentkezett arra a pályázatra, melyet május 16-án tett közzé a Történelmi Igazságtétel Bizottság a Rákoskeresztúri temető 301-es parcellájába felállítandó emlékműre — közölte Ungvári Rudolf a TIB június 2-án tartott sajtótájékoztatóján. (Tudni kell, hogy a pályázaton való részvétel nem jár tiszteletdíjjal.)

Noha a pályamunkák benyújtásának október 17-e a határnapja, és az emlékmű felavatására előreláthatóan csak a jövő év június 16-án kerül sor, az ünnepélyes alapkövetel már 1 évvel előbb, vagyis Nagy Imre és mártírtársai közzelgő temetése napján megtörténik. Ebből az alkalomból Fónay Jenő védnök, a Politikai Foglyok Szövetségének elnöke mond rövid beszédet a helyszí-

nen. Fónay 1956-ban a budapesti Széna téren küzdő felkelők egyik vezetője volt, amiért halálra ítélték, az ítéletet utóbb életfogytiglanra változtatták.

A nagyközönségnek még elkészülte előtt módja lesz véleményet alkotni és nyilvánítani az emlékműről: a pályázatra érkező munkákat október 23-a és november 4-e között kiállítják majd, alighanem a Budapest Galériában.

A Rákoskeresztúri Temető leghátsó területén, mely a legutóbbi hetekig botránnyosan elhanyagolt állapotban volt, most lázas munka folyik. Rendbe hozzák a sírokat, amelyekben a forradalom kivégzett résztvevői nyugszanak. Az Inconnu művészeti csoport, mely az elmúlt években sokszor kiúnt ellenzéki tevékenységével és kezdeményezéseivel, amelyek

1956 örökségének megőrzését szolgálták, most vezetőjével, Molnár Tamással az élen kopjafákat farag, hogy azok díszítsenek minden egyes sírhalmot. A hantok megjelölésének ez a régi magyar hagyományban gyökerező módja alkalmas arra, hogy tekintet nélkül a felekezeti különbségekre azt az egységet fejezze ki, ami a forradalom harcaiban megvalósult. A 301-es parcellát a rendezői munkák során egyesítik a szomszéd 302-essel, hogy ezáltal akkora teret hozzanak létre, amekkora a forradalom emlékhelye számára szükséges. Mert június 16-a után a nemzet kegyeletének sírkertje lesz ez a hely. A két terület együttesen viseli majd az immár történelmi és jelképes jelentőségű 301-es parcella elnevezést.

—6-y—

Pedagóguspárti a DÁTUM?

Az anyák napja, a gyermeknap után talán a legszebb, a pedagógusok napja jön el holnap. A pedagógusoké, akiket az egész éves oktató-nevelő munka után évente egyszer, a tanév végén ünnepelünk.

Ünnep táján csak jót, szepet kellene írni, de az idejünnepbe öröm is vegyült, és ezt elhallgatni, azt hiszem, a pedagógusok sem szeretnék. Mozgolódásokról, közösen kinyilatkoztatott akaratakról minden újságolvasó tud. Hallhatunk a dombóváriak első próbálkozásáról és ismerjük az azóta eltelt idő különböző akcióit. Újságíróként naponta találkoztam az állampolgárok reakcióival is. Sokan vannak, akik félreértve a pedagógusok jószándékú, a jövőt féltő, és a szebb, a jobb jövőért síkra szálló akcióját, pusztán bérharcnak tekintik. Nem látva tovább, nem látva ennek a társadalom fejlődését, a társadalmi kibontakozást szolgáló hatását.

Sokszor megmosolyogtuk a kis japánokat, akik fényképezőgéppel a nyakukban mindent megnéztek, mindent megjegyeztek és lefényképeztek. A tudás, az új ismeret megszerzésének vágya hajtotta őket. Aztán tátott szájjal néztük azokat a szédületes gazdasági eredményeket, amiket néhány év, évtized alatt elérték.

Pedig nem tettek semmit. Pusztán felismerték, hogy a tudás termelő erő. Művelten, tudatlan munkással, dolgozóval nem lehet komoly gazdasági eredményt elérni. Felismerték, hogy azzal a tudással

lehet előre lépni, ami hazánkban az elmúlt négy évtizedben folyamatosan devalválódott, ami az — egyébként tiszteletre méltó proletáröntudat mellett — mindig is másodlagos tényezőként szerepelt.

De gyorsan ellenpéldát is mondok, mielőtt munkásellenességgel vádolnának. Életem legjobb tanítója egy esztergályos volt. Baráti beszélgetések során máig is aranyba foglalom a nevét, pedig nem tettem más, csak a tudás fontosságára ébresztettem rá. Műszaki szakközépiskolába jártam annak idején, gyakorlatunkat egy üzemben végeztük. Ő tanított meg esztergálni, a marógépet kezelni, a gyalugép fogáshosszát beállítani. Tátott szájjal figyeltük, amikor egy riptyára tört fogaskereket kézbe véve ki tudta számolni, hogy az eredetinek hány foga, milyen osztásban készült.

De nemcsak a szakmára tanított. Rendszeresen kérdezett, érdeklődött az iskolai jegyeinkről. Amikor egyszer, tizenhat éves öntudatom teljes flegmaságával, szinte dicsekedve meséltem egy anyagismeretből kapott kettésről, meghívott a büfébe egy lekváros buktára, és mint utólag kiderült, alapos lelkizésre is. Arról beszélt, hogy aki a saját szakmáját, azt a szakmát, amiből a jövőben élni akar, amiből a családját majd eltartja, nem tanulja meg tisztességgel, a legjobb tudása szerint, nem rendes ember. Mert a munkásnak egyetlen fegyvere a munkaadójával szemben a tudása. Csak annak lehet öntu-

data, bátran hangoztatott véleménye, aki mögött kikezdehetetlen szakmai tudás áll.

Máig sem felejtettem el intelmeit. Akkor még egyszerű szakmunkás volt, de velem szemben pedagógusként viselkedett, egy életre meghatározta szemléletemet.

Ilyen pedagógusokról álmodozom azóta is. És tudom, hogy vannak, sokan vannak, de eddig hallgatásra, szolgámkunkára ítéltettek. Pedig nélkülük nincs kibontakozás, nélkülük nincs virágzó, gazdaságilag erős ország. Mert a jövő társadalmá — nem én találtam ki, de igaz — olyan lesz, mint a ma iskolája. És ha az iskolában nem fizikai, szellemi erejük legjavát nyújtó pedagógusok dolgoznak, akkor csak álmodozhatunk arról, hogy a következő generáció élete jobb lesz. Ehhez pedig a pedagógusok erkölcsi és anyagi megbecsülése egyaránt nélkülözhetetlen.

Főszerkesztőnk a DÁTUM próbaszámában arról írt, hogy a lap teret biztosít mindazoknak a gondolatoknak, véleményeknek, eszméknek, amelyek keresik a jobbat, a szebbet.

Meggyőződésünk, hogy a pedagógusok harca az ország fejlődését, felvirágoztatását szolgálja, ezért merem kijelenteni — megfordítva az eredeti kérdést — kolégáim nevében, hogy a DÁTUM pedagóguspárti! Mert mi tisztelünk minden embert, aki a riptyára tört fogaskerekből meg tudja alkotni az eredetit, a célszerűen működőt.

Tamási János

Félelem vagy meggyőződés?

Csütörtökön utolsó küldöttgyűlésüket tartották a dombóvári KISZ-tagok, és utódként létrehozták az „Ifjúsági Szövetség Dombóvár” nevű szervezetet. Ez még nem lenne hír, hisz az ülés a terveknek megfelelően zajlott.

Egy pillanatra mégis valami zavar támadt, a politika vendégségben járt a küldöttgyűlésen. Takács József — a leköszönő KISZ-bizottság titkára — javaslatot tett, hogy adjanak ki egy felhívást a környék üzeminek, intézményeinek: lobogózzák fel a várost nemzeti színekkel és feketével Nagy Im-

reék temetésének napján. A javaslat néhány órával Németh Miklós parlamenti beszéde után hangzott el, de sokaknak még így is túl korai volt. Tizenötven szavaztak mellette, tizennégyen ellene, heten tartózkodtak. Már fogalmazták volna a határozatot, sikerült, lesz felhívás, amikor az ellenzők közül valaki ráébredt, hogy a nemrég elfogadott alapszabály szerint csak 2/3-os többséggel érvényesek a döntések.

Győzött a demokrácia, a többség kisebbségben maradt.

—ffy—

Az elnyűhetetlen Szolidaritás

„Solidarnosc — nie do zdarcia” szöveggel a lengyelországi választási kampány derekán új plakát jelent meg a falakon. A jelmondat gondolatjel előtti szavát nem kell magyarázni, hiszen egy világ ismeri már; az utána következő három szót azonban kétféleképp fordíthatjuk: elnyűhetetlen és letéphetetlen. A lengyel kifejezés egyesíti magában mindkét fogalmat. Arról, hogy a független lengyel szakszervezet elnyűhetetlen, csaknem tíz év gazdag történelme tanúskodik immár. 1980 augusztusát követő 15 hónapos legális működése során a Szolidaritásnak a lengyel társadalom hatékony támogatását élvező, jól szervezett struktúrái alakultak ki. A szabad szakszervezet nem a hagyományos, szakmai ágazati rendszerű felépítést választotta, hanem mintegy előre látva az illegálisba szorulás eshetőségét, területi, regionális egységekre tömörült, amelyek mindegyike működőképes sejtevé válhatott, akár központi irányítás nélkül is. 1981. december 13-a után többek közt épp ennek a szervezeti felépítésnek köszönhetően sikerült a föld alá kényszerített szervezetnek viszonylag gyorsan kialakítania a tiltakozás, az érdekvédelem és a kapcsolattartás gócait, amelyek a megváltozott körülmények közepette is tudták tartani a lelket az emberekben. Az elköszönt és lefoglalt technikai felszerelés hiányában hetek

alatt visszatértek a legegyszerűbb, bárhol kivitelezhető szitanyomásos vagy csiszolóvászna-fóliás nyomdai módszerekhez és a hatalom minden igyekezte ellenére sikerült a szükségállapot idején is független híryanagot terjeszteniük országukra. Megszervezték az internáltak és bebörtönzöttek családtagjainak támogatását, országos tiltakozó akciókat vezettek és fogtak össze.

A Szolidaritás elnyűhetetlenségének kézzelfogható bizonyítására elegendő, ha arra gondolunk, ami van: a szakszervezet ismét legális, és ha korlátozott formában is, de részt vehet jelöltjei révén a jelenlegi lengyelországi választásokon.

A lengyel társadalom belefáradt a több, mint egy évtizede tartó mély gazdasági-politikai válságba. Az az aktivitás, amely ma az országban érzékelhető, a Szolidaritás és a vele rokonszenvező ellenzéki és független szervezetek mellett, nem hasonlítható az 1980—81-ben tapasztaltakhoz: mennyiségi és minőségi szempontból is különbözik. A Szolidaritás számokkal jegyezhető tömegbázisa csökkent, ugyanis a társadalom jelentős része várakozó álláspontra helyezkedett: nem annyira a Szolidaritással, mint inkább a párttal szemben. Hátha ismét csak arról van szó, hogy kiugrassza a nyulat a bokorból, mint már eddig számta-

nie śpij
bo cię
przegłosują

Warszawski Komitet Obywatelski

„Ne aludj, mert leszavaznak!”

lanszor tette. A gyakorlat azt mutatja, hogy a várakozó állásponton levők menten a demokráciát és pluralizmust, jogállamot hirdető Szolidaritás felé lépnek, mihelyt némi kézzelfogható biztosítékot kínálnak nekik.

A mai húsz-huszoneves nemzedék az 1980—81-es „nagy robbanás” idején gyermek volt még. Az elmúlt évtizedben az önmagán lényegileg változtatni képtelen párt és az ellenőrzés alatt egymás után elbukó kormányok hamvába halt reformkísérletei mit sem segítettek az országon: az életszínvonal még mindig az 1978-as alatt van. 7—800 ezer körül jár azoknak a száma, akik legálisan vagy illegálisan külföldre távoztak ez alatt az időszak alatt, nem látva maguk előtt

semmilyen perspektívát az országban. A gazdasági válság az élet minden területén, szinte minden pillanatban jelentkezik már: siralmas állapotban vannak az épületek, a lakások, az üzletek, az utcák, a telekommunikáció, a közlekedés, az egészségügy, az alkatrész- és energiaellátás. A jövőre vonatkozó reális prognózisok aligha mondhatók biztatóknak. Így aztán a fiatalság egy része továbbra is emigrációra készül, más része szélsőségesen radikalizálódik. A mélyreható, mindenekelőtt rendszerbeli változásokat követelő ifjúsági szervezetek (pl. „Solidarnosc Walczaca” — Harcoló Szolidaritás) elítélik a szakszervezet Lech Walesa vezette centrumát, megalkuvónak, puhának, nemegyszer árulónak címezve azt.

Napjainkra erősen megszínesegett hát az ellenzék legyezője Lengyelországban. Az adott körülmények között a legjózanabb és valószínűleg a legjárhatóbb utat a kerekasztaltárgyalások eredményeképpen legalizált Szolidaritás politikai harcokban edzett törzs-vezetete követi Lech Walesával az élén, aki, mit többször aláhúzza, az evolúciós és nem a revolúciós változások híve. A Walesa köré tömörülő Szolidaritás az, amelyet eddig semmilyen repressziós módszerrel elnyűni nem sikerült.

És letéptni? A Szolidaritás választási kampányának plakátjaival, falragaszaival, szórólappjaival tele az ország. A választókerületek egyrészt központi ellátásból kapják az anyagot, másrészt maguk állítják elő a regionális szakszervezeti központok támogatásával. A plakátok első-

sorban tájékoztató jellegűek, hiszen a Szolidaritásra szavazni majdhogynem természetes tünik; így a plakátokon a Szejm képviselői mandátumaira és a lengyel parlament második házának, a szenátusnak székeire pályázó jelöltek arcával és életrajzával, politikai programjával ismerkedhetünk meg. A Szolidaritás részéről a kampányt szervező Állampolgári Bizottság (Komitet Obywatelski) propaganda anyagaiban szinte szájrágóan ismétli a helyes, előírászerű szavazás fontosságát: a rosszul kitöltött lap a legszembetűnőbb intenciók mellett is érvénytelen — mondják —, s mi ezt nem engedhetjük meg magunknak. A LEMP vezette koalíció, amely a két másik látszatpártot, azaz a Demokrata Pártot és a Néppártot is magában foglalja, ugyancsak széles körű propagandát folytat, az államkassa minden lehetséges eszközét felhasználva hozzá. Ezzel a Szolidaritás nehezen tud versenyezni, annál is inkább, mert a koalíció plakátjait, táblóit, falragaszait valahogy nem firkálják össze, nem szagattják le „ismeretlen kezek” éjszakánként. Nem így a Szolidaritásét.

A Választási Hírlap (Gazeta Wyborcza), amely létét szintén a kerekasztal-megegyezéseknek köszönheti, s ma a Szolidaritás napilapja, szinte minden számában közöl beszámolót valamilyen provokációs tevékenységről az ellenzékkel szemben. Nézzünk meg közelebbről néhány kiragadott példát. A hírlap 1989. május 26—28-i hétfői számában „Ismeretlen tettesek” címmel tudósít arról, hogy Cheem városában a tettesek nem is olyan ismeretlenek. A helybeli „Caritas” egyházi üzlet főnökszonyát egyenruhás rendőrök látogat-

ták meg és azt a „jótanácsot” adták neki, hogy jobban tenné, ha dolgozóival együtt nem nyúlósögne annyit a Szolidaritás körül, mert még megbánhatja. „Mindenkit érhet baleset — mondta az egyik funkcionárius — a maga férje pedig sokat autózik ám.” A lap szerint a cheemi Állampolgári Bizottság ismeri az „intézkedő” rendőr nevét. Tanúkkal rendelkeznek azt érintően is, hogy szintén egyenruhás rendőrök tépdésték le a Szolidaritás választási plakátjait a városban. Rendszeres információk érkeznek a szerkesztőségbe arról, hogy az állambiztonsági szervek ügynökei lépten-nyomon fenyegetik azoknak az üzleteknek a dolgozóit, ahol a kirakatban a Szolidaritás reklám-anyagait láthatók. Az üvegen belül, lévén éjszaka, nem letéphetők, hát nappal próbálják őket kiijeszteni onnét.

Varsó belvárosában, ahol jelen sorok szerzője is lakik egy szürke betonkaliikában, naponta ragasztják újra az Állampolgári Bizottság — legtöbbször tizenéves — aktivistái az „ismeretlen tettesek” által levakart, letépett falragaszokat, így azok mindig frissek, míg a koalíció jelöltjeit hirdető már megsárgultak-szürkültek a napon, a szmogban. A letépett papír sokszor nyomot hagy a falon, üvegen, liftajtón, s e papírfoltokra a népi szellemesség és állásfoglalás rövid és velős mondatai kerülnek rögvest. (Láthatóan körömmel jól-rosszul levakargatott szolidaritásos falragasz a liftben, rajta filctollal: „Hiába koptatod a körmeidet, haver”. A Szolidaritás „Nyernünk kell!” szövege alá cirill betűkkel írta oda valaki lengyelül: „Jeszusom!”.)

folytatás a 4. oldalon

USA

Szenátorok a haderőcsökkentésről

Demokrata párti szenátorok is üdvözölték csütörtökön George Bush elnök javaslatait az európai hagyományos haderők radikális csökkentésére. Sam Nunn, a szenátus katonai bizottságának elnöke, akinek elismerően méltatta a kor-

mány politikáját, amellyel a hagyományos haderők csökkentését állítja az első helyre. A tekintélyes szenátor is kétélyeit fejezte ki, hogy a Bush elnök által jelzett egy éven belül kidolgozható lenne Bécsen az egyezmény. Nunn egyúttal

utalt arra, hogy az amerikai le szerelési javaslatok mögött költségvetési megfontolások is rejlenek: a költségvetés lefaragása lehetetlenné teszi, hogy ne csökkentsék a külföldi amerikai csapatok létszámát — mondta.

A szenátus katonai bizottságának ülésén a kormány képviselői hangoztatták, hogy a NATO és a VSZ „meglehető mértékben” egyetért már a tervezett csökkentésekben, ezért nem lehetetlen a megállapodás kialakítása egy éven belül.

Az új japán miniszterelnök

Költő, festő és kendo-oktató is

A leendő 13. japán kormányfőként és 47. miniszterelnök, Uno Szoszuke nem agresszív politikus. Nincs sok követője a parlamentben, de ellessége és vetélytársa is kevés akad. A 66 éves politikus folyamatosan építette ki státuszát a szigetország politikai köreiből, 38 éves politikai pályafutása során. 1922-ben született, a Siga tartományi Morijamában, rizsbor (szake) érlelő gazda legidősebb fiaként. A kobei kereskedelmi egyetemről hívták be a háború idején, és 1943-ban katonatisztként Kínába vezényelték. Az észak-kínai fronton esett a szovjet csapatok fogságába, a háború utolsó napjaiban. Két évig Sziibériában volt hádifogoly. Viszontagságairól 1948-ban jelent meg első könyve, a „Domoj Tokió” (vissza Tokióba), amiből három évvel később filmet is készítettek. A negyvenes évek végétől szülővárosában szakekészítéssel foglalkozott. Unót 1951-ben

Siga tartományi gyűlés képviselőjévé választották. Először 1958-ban indult a parlamenti képviselőválasztáson, sikertelenül. Ezt követően két évig Kono Icsirónak, az LDP vezéregyéniségének a titkáráként dolgozott. 1960-ban választották alsóházi képviselővé, mint független jelöltet. Azóta további kilenc alkalommal került a törvényhozó testületbe. 1961-ben csatlakozott a kormányzó liberális Demokrata Párthoz, amelynek az ifjúsági osztálya élére került. Mentorának, Kononak a halála után, 1965-ben csatlakozott az LDP Nakaszone által vezetett frakciójához. 1971-ben szállt először síkra a jen fix árfolyam-rendszereinek a létrehozásáért. Addig ugyanis lebegtetett volt a jen árfolyama. 1974-ben a Nemzetvédelmi Hivatal (Honvédelmi Minisztérium) államminiszterévé nevezték ki Tanaka Kakuei, azonban a miniszterelnök kabinetjében a Tudományos és Műszaki Hivatal

államminisztereként szolgált, 1976-tól, két évig. Jelentős szerepe volt a japán-amerikai atomenergia-egyezmény megkötésében. Ohira Maszajosi kormányában 1979-ben a Közigazgatási Hivatal államminisztere lett. Ezen a posztján nagy tekintélyt vívott ki magának adminisztratív reformjaival és különösen azzal, hogy a kormányhoz kapcsolódó különböző vállalatok személyzetének a létszámát jelentősen csökkentette. Nakaszone Jaszuhio hatalomra kerülése után, 1983-ban nevezték ki külkereskedelmi és ipari miniszteré. Ebben a minőségében került először szembe a japán-amerikai kereskedelmi ellentétekkel és nagyon kemény tárgyaló partnernek bizonyult. Emellett Nakaszone jobbkezének számított a magánszektor nagyobb mértékű hasznosításában, a gazdaság élénkítése érdekében. Takesita Noboru alatt 1987-ben került a külügyi

tárca élére. Nem kisebb sikert tudhat a magáénak, mint azt, hogy a japán—szovjet tárgyalások napirendjére fel tudta vetni a területi kérdés ügyét. Legutóbbi moszkvai tárgyalásairól — és Mihail Gorbacsovval folytatott megbeszéléséről az az értékelés terjedt el, hogy nagyon határozottan és keményen képviselte a japán érdekeket. Uno Szoszuke az első párt-és miniszterelnök lesz, aki úgy kerül erre a posztra, hogy előtte nem volt az LDP egyetlen frakciójának sem a vezére. Ez nagy előnye és egyúttal hátránya is. A politikust költőként és festőként is jegyzik. Elsősorban a 17 szótagos hagyományos japán verselésben, valamint a víz- és olajfestészetben jeleskedik. Emellett zongorán és orgonán játszik és nagy tekintélyű kendo-oktató is. Felesége a teaszertartást mesterfokon űző családból származik.

Trom András

Újságírók eligazítása

Statáriális tilalmak Pekingben

A kínai külügyminisztérium szóvivője csütörtöki sajtóértekezletén a külföldi tudósítók kérdéseire válaszolva cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Teng Hszü o-ping beteg és kórházban ápolják. A kínai pártvezetés személyi összetételével kapcsolatban feltett kérdésekre ismételt az a választ adta, hogy nincs változás a párt, a kormány, a parlament és a hadsereg vezetésében. Hangoztatta, hogy függetlenül attól, ami Kínában jelenleg történik, a reform és a külvilág felé nyitás politikájában nem lesz változás. A rendkívüli intézkedések céljának a helyzet rendezését, az egység és a stabilitás biztosítását nevezte. A kormány stabil és a problémákat megfelelően rendezni fogják — jelentette ki.

Megjelent a külügyi sajtóértekezleten Peking városi tanácsának szóvivője és tájékoztatta a külföldi újságírókat arról, hogyan kell viselkedniük a statárium körülményei között. Közölte, hogy a statáriális hatóságok előzetes hozzájárulása nélkül gyakorlatilag semmiféle újságírói tevékenység nem végezhető. Tilos a zárt területeken való megjelenés, a találkozás, vagy bármilyen kapcsolatfelvétel a kínai lakossággal. Szigorúan tilos a tudósítás a

Pekinget körülzáró katonai egységekről és azok tevékenységéről. Nem szabad értesítéseket gyűjteni, vagy anyagokat szerezni a kínai fővárosban, az állami és a pártvezetésben uralkodó helyzetről. Azokkal az újságírókkal szemben, akik bármilyen módon megszegik ezeket az előírásokat, a statáriális rendeletek betűje és szelleme szerint járnak el. A városi tanács illetékesé nem vállalkozott arra, hogy válaszoljon a külföldi tudósítók kérdéseire. Az eligazítást követően a Pekingben dolgozó külföldi tudósítók klubja erőteljes tiltakozását fejezte ki a statáriális tilalmak ellen és rámutatott, hogy azok célja a normális újságírói tevékenység megakadályozása. A pekingi hatóságok által bevezetett gyakorlat kérdésessé teszi azt a hivatalos kormányálláspontot, amely szerint Kína folytatni szándékozik a nyitási politikát. A drasztikus tilalmak megfosztják a tudósítót attól a lehetőségtől, hogy megfelelő információkhoz jussanak — mutatott rá nyilatkozatában az újságírók klubja és követelte, hogy a pekingi hatóságok azonnal vonják vissza a külföldi sajtót megbilincselő statáriális rendelkezéseket.

Emlékezés Latinovitsra

Napfogyatkozás egy júniusi éjben

— Szemesen emlékkiállítással tisztelnek —

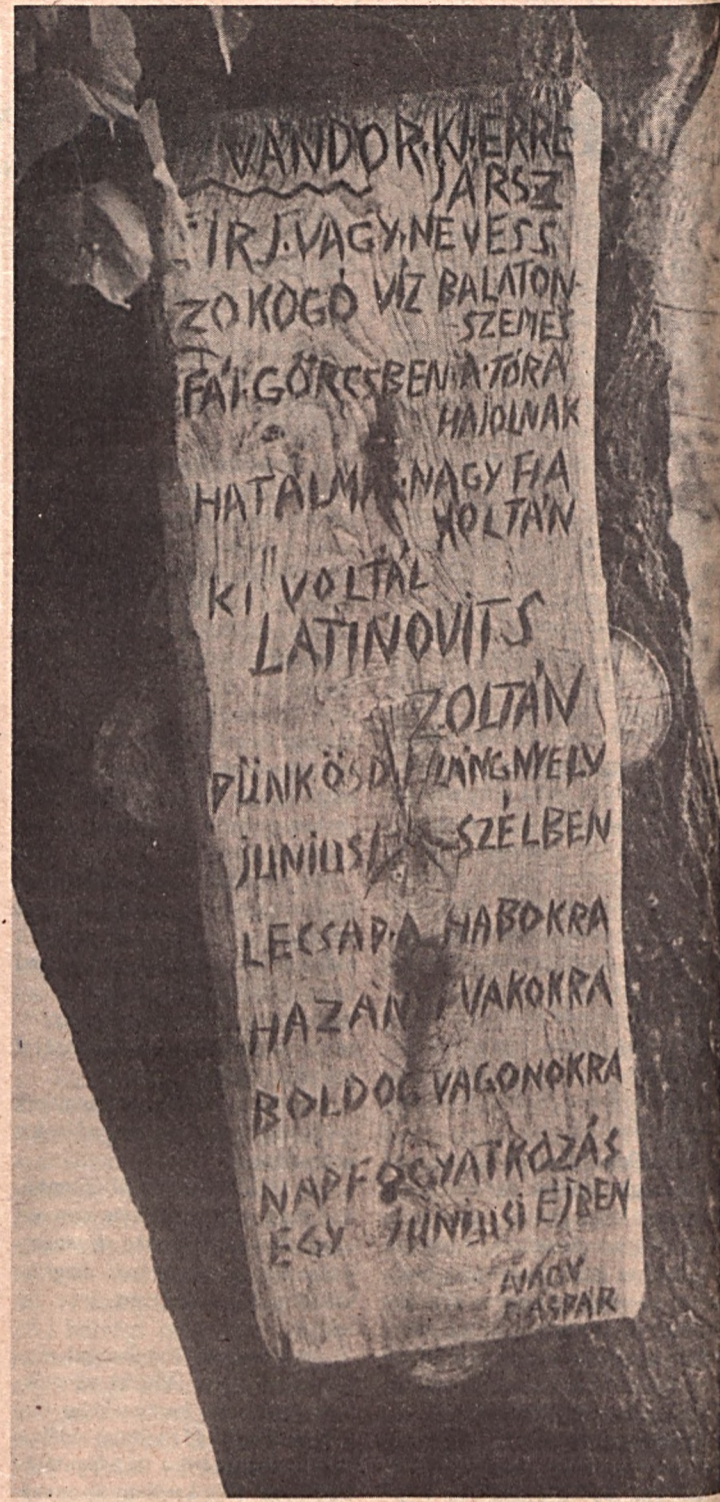
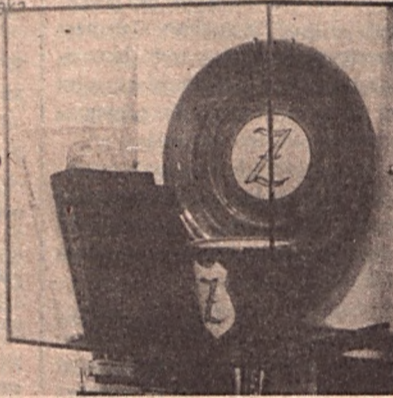
Kapfinger András felvételei

EGYRE GYORSABBAN RÖPÜLNEK AZ ÉVEK, ÉS EGYRE NEHEZEBB VERSÉ Lenni IRODALMI SZINPAD (1973-1975)

A pódiumon nincs csapat. Egy-egy előadó van csupán kiteve a semmibe — minden színjatszokellék, szituáció és díszlet nélkül. A költőt jeleníti meg Ki-ki, ahogy tudja.

A játész ember magányossá lesz gyermeki játész érzésében. Magánya ellen is vedekezik, amikor a többiekkel keresi játékát csak a többiekkel együtt érvényesülhet. (1973)

HISZEM, HOGY TALÁLOK HÍVATÁSOMHOZ TŰZ-ELESZTŐ TÁRSAKAT

Vulgus helyett populus

Mire jó a latin nyelv?

A latin nyelv sokmindenre jó. Nemcsak Cicerót, Vergiliust, Ágostont vagy Spinozát érthetjük meg segítségével, hanem saját nyelvünket, a magyart is. A klasszikus latinnak ugyanis különös tulajdonsága az, hogy igen nehéz rajta értelmetlenséget mondani. Ha tehát egy magyar kifejezést latinra fordítunk, egy-kettőre megtudhatjuk, mi az értelme, már ha van efféléje. Én, a magam részéről nagy örömmel szemelgetek újságokból, folyóiratokból és tudományos disszertációkból s bizony remek kis mazsolákat szoktam lenni egyébként gyanús kalácsokban is.

Büszkén mondhatom, nekünk magyaroknak még egész mondatokra sincs szükségünk ahhoz, hogy ne mondjunk semmit, sokszor két szó is elég. Vegyük egy szívemnek oly kedves példát. A Magyar Nemzet nevű napilap fejlécén található: „Hazafias Népfrent.”

Haza még csak csak létezik latinul, de hazafi, az már nem. (A patriota szó grécizmus, ráadásul eredetileg honfitársat, földit jelentett.) Ami pedig a hazafias-t illeti, ennek már végképp nincs értelme, mert ugyan mit jelent az, hogy valaki hazafias, tehát nem honfitárs, hanem honfitársas. Ám tételezzük föl nagyvonalúan,

hogy aki a hazafias szót használja, az tudja, mit mond, azaz hazáját szerető emberre gondol. Ezt már le lehet fordítani: patriae vagy patriam amans. (Azaz, pardon, nagybetűvel: Patriae Amans.) Az első szóval tehát megvagyunk. Ám a neheze csak most jön: Népfrent. Nép, az ugye populus vagy vulgus. Mivel a populáris dolgok jobbák, mint a vulgárisok, maradjunk a populus-nál. De mi az a front? Frons — ez eredetileg homlokot jelent, csak hogy a népnek nincs közös homloka. Nyilván harctéri frontról van tehát szó, ám ezt a latinok másképpen mondták, úgy hogy acies, azaz csatasor, vagy inkább arcvonal. Fordításunk tehát így szól: „Acies populi patriam amans”, a nép hazáját szerető arcvonala. Namármost: van-e arcvonala a népnek? A nép otthon ül, tévét néz, szerelmeskedik, dolgozik, veszekszik, ergo semmilyen vonala nincs, nem hogy arc. De még ha lenne is, ugyan miképpen tudna egy vonal szeretni bármit? Legkevésbé a hazáját tudná szeretni, hiszen a vonalnak nincs hazája. A vonal általában hazátlan bitang. A nép ugyan nem az, de....

Ám meg kell állnunk, hiszen félreértettünk valamit. Itt ugyanis nem az arcvonal, hanem a nép szereti a hazáját! Nem a nép hazáját szerető arc-

vonalaról, hanem a házáját szerető nép arcvonaláról van szó! Javítanunk kell tehát a latin változatot: „Acies populi patriam amantis” — a helyes megoldás.

Föladatunk első részével tehát, nehezen bár, de megbirkóztunk. Hanem föltehető a kérdés, mi az értelme ennek a kifejezésnek. Ha ugyanis kijelentjük, hogy a népfrent a házáját szerető nép arcvonala, akkor föl kell tenni részint azt, hogy van hazáját nem szerető nép is, részint pedig azt, hogy itt valamiféle harc folyik, tudniillik a házáját szerető nép arcvonalát alkot az ellenség ellenében. Nade ki az ellenség? A környező baráti vagy semleges országok népei, netán az imperializmus? Nem, nem. Az ellenség nyilván csak egyvalaki lehet, mégpedig a házáját nem szerető nép. Hisz ugyan mit csinál egy ilyen házáját nem szerető nép, ha nem a házáját szeretőre fenekedik? Képzelve el a Csatatert: rajta két arcvonalat — mint Armageddonnál — a hazafias és a hazafiatlan népet. Öklüket rázzák egymás felé, acsarkodnak, fenyegetőznek kegyetlenül, egy pillanat csak és egymásnak esnek. Reméljük, a házáját szerető nép arcvonala győz!

Magyar László András

Az elnyűhetetlen Szolidaritás

folytatás a 2. oldalról

Ha valakit cserben hagyta a fantáziája, odavésheti a Választási Hírlap felhívását, miszerint „Aki plakátot tép — választást veszít!” Az Állampolgári Bizottság kéri, hogy a Szolidaritás hívei reklámozzák a szakszervezetet gépkocsijaikon is: öntapadós, belülről az ablakra ragasztható címkéket minden választási körzetben lehet vásárolni. Csakhogy „ismeretleneknek” a szöveg levakarásához fel kellene törniük a kocsi. Erről még nem hallani, de arról már igen, hogy nem egy ilyen lelkes autósnek kiszúrták a kerekét, összekarcolták a karosszériáját, letörték az abaktörőit. Az „ismeretlen tettesek” kétes törvényességű működéséért természetesen senki sem vállal felelősséget.

Egyelőre azért sem, ami Slupskban történt nemrég. A pomerániai város művelődési otthonának földszintjén kapott helyet az Állampolgári Bizottság regionális irodája, ahol, mint azt hamarosan felfedezték, lehallgató készüléket helyeztél el „valaki”. A városi ügyészség kénytelen foglalkozni a dologgal, s most úgy tesz, mintha vizsgálatot folytatna.

A Szolidaritás Állampolgári Bizottsága a kerekasztalnál történt megbeszélések alapján bizonyos szerény műsoridőt kapott a rádióban és a televízióban. A tévé képernyőjére május folyamán négy önálló, 45 perces programot jeleztek elő. Az első két műsor 9-én és 16-án le is ment, a harmadikra 23-án es-

te 22.40-kor hiába vártak az érdekeltek. Helyette megnézheték az egyébként csinos bemondónőt, aki felolvasta a Rádió és Televízió Bizottság vezetőségének határozatát arról, hogy ezúttal a műsor elmarad.

A Választási Hírlap értesülései szerint az „Ember és jog” c. műsor lett volna a választási kampány egyik legfontosabb anyaga az Állampolgári Bizottság részéről. A műsort május 20-án fel is vették a Lengyel Televízió 3-as stúdiójában, ahol ötven meghívott személy (üzemek és gyárak képviselői, parasztek, mezőgazdák) kérdéseire volt hivatott válaszolni hét olyan jogász, akik egyben a Szolidaritás Állampolgári Bizottságának listáján induló jelöltek is a Szejmbe vagy a szenátusba. A televízió vezetősége még 4,5 órával a tervezett adás előtt is kifogásokat emelt a műsor anyaga ellen. Többek közt a jogászok válaszaiból kellett kivágni olyan szavakat, mint „a szegényletes szükségállapot”, „rendszerátalakítás” stb., továbbá törölni kellett a közelmúltban lezajlott krakkói tüntetések egyik szemtanújának a beszámolóját, a lengyel „gulagok” ártatlan elítélteinek kártérítési jogairól szóló részt, valamint a szükségállapot idején elkövetett bírói túlkapásokkal kapcsolatos személyi felelősség anyagát. A Szolidaritás képviselői, tekintettel a hátralévő rövid időre, melybe az újra vágás már nem fért volna bele, azt ja-

vasolták, hogy a törölt részeket a lengyel sajtó egy részében a szokásos cenzúra-jellel lássák el és így menjen le a műsor. A televízió képviselői azt javasolták, hogy ilyesmit nem szokásos jelezni a képernyőn.

A műsor tehát 23-án elmaradt. Az önhibáján kívül kihasználatlanul maradt műsoridőt remélhetőleg egy más időpontban megkapja a Szolidaritás. Ismerve a televízió vezetőségét és az azt irányító kezeket, biztosra vehetjük, hogy késő esti órákban kerül rá sor, épp úgy, mint az eddigi programok esetében. A monopolista műsorszervezők abban reménykednek, hogy a munkában, sorbanállásban elfáradt polgárok többsége addigra már alszik. A Szolidaritás szellemes plakáttal válaszol erre a jellegzetes műsorpolitikára s a passzivitásra egyáltalán: vekeróra kontúrjai, győzelmi „V”-t formáló mutatókkal öt perccel éjfél előtti állásban, a vé egyik szárán fehér-piros nemzeti lobogó; a szöveg: „Ne aludj, mert leszavaznak!”

Ez utóbbit minden alvó, passzív rétegnek melegen a figyelmébe ajánlhatjuk Magyarországon is. Lassan kifutunk az időből, s aki alszik, az védtelen: elnyűhető, szétéphető. Nem úgy a lengyel Szolidaritás, amelynek legfeljebb a plakátja az.

1989. május 27.

Szalai Attila
Varsó

Bajba kerülhet a Rákóczi

Úgy tűnik, a magyar labdarúgó-válogatott számára ez a tavasz azért is emlékezetes marad, mert rendre szinte az utolsó pillanatban alakul ki egy-egy találkozó előtt a végleges utazó keret. Így történt ez nemrégiben, az áprilisi, olaszok elleni barátságos 90 perc előtt, amikor Fodor Imre és Kovács Kálmán csak késve utazhatott el Torontóba. Most fordult elő újabb, meglehetősen kései meghívás — Herédi Attiláé.

Vasárnap 16 órakor Dublinban játszsa az ötödik világbajnoki selejtezőjét a magyar nemzeti tizenegyet az európai 6. csoportban. Erre a mérkőzésre Bicskei Bertalan szövetségi kapitány eredetileg 17 játékost jelölt ki. Pénteken reggel, a Ferihegy-2 repülőtéren tizenhatalcadikként ott volt Herédi Attila, az Ú. Dózsa labdarúgója is. Kardos József helyett, akit a görög Kalamaria nem engedett el.

— Csütörtökön este, körülbelül kilenc óra tájban a TV-t

néztem, amikor csöngettek lakásom ajtaján — foglalta össze az eseményeket az újpesti játékos az MTI munkatársa kérésére. — Havasi Mihály, a válogatott csapat technikai vezetője jött el értem, s közölte: gyorsan szedjem össze a legfontosabb holmijaimat, mert én is utazom az ír fővárosba. Ez nem is volt olyan egyszerű, hiszen még „riasztani” kellett az újpesti szerződést, akitől végül is sikerült megszerezni a legfontosabbat, a futballcipőmet. Utána irány a Stadion Szálló! Ja, és előtte még az MLSZ-ből is el kellett hozni az útlevelemet a kései órában.

A vasárnapi selejtezőt a norvég Nervik vezeti. A két válogatott első összecsapásán 0:0-ás döntetlen született március 8-án, a Népstadionban.

Az európai 6. csoport állása:

1. Spanyolország	6	5	—	14	—	10
2. Írország	5	2	2	1	3	2
3. Magyarország	4	1	3	—	4	3
4. Észak-Írország	6	2	1	3	5	7
5. Málta	7	—	2	5	3	16

Chudeusz búcsújátéka

Négy évvel ezelőtt került az akkor újonc NB I-es férfi kosárlabdacsapathoz Dombóvár-ra Leszek Chudeusz, a Slask Wrocław 165-szörös lengyel válogatottja. A 202 centiméteres játékos befejezi az aktív sportpályafutást, elbúcsúzik a

Dombóvári VMSE csapatától és a közönségtől. Ebből az alkalomból június 6-án, kedden húzza magára utoljára a hetes számú mezt a 35 éves játékos, amikor a DVMSE az olasz Mantova ellen lép pályára 18 órakor.

A vasárnapi Írország—Magyarország világbajnoki selejtező miatt szünetel az első osztályú labdarúgó bajnokság, így a honi futballban az érdeklődés az NB II felé irányul. (A válogatott meccs miatt szombaton játszanak a csapatok) Annál is inkább, mert az utolsó előtti fordulóra kerül sor. A Nyugati csoport slágermérkőzése: Nagykanizsa — Csepel. Aki tisztán három pontot szerez, vagy egy esetleges büntetőpárbajból két ponttal jön ki, az nagyot lép az egyenesági feljutást jelentő bajnoki cím felé. Különösen a vasgyári gárda, amely az utolsó fordulóban a középmezőnyben tanyázó Dorogot fogadja. A Nagykanizsa pedig Csurgóra látogat, nekik a három pontot érő győzelem megszerzése nehezebbnek tűnik — még akkor is, ha a sereghajtó csurgóiak sorsa a mostani, III. Ker. TTVE elleni mérkőzés után megpecsétlődik.

— Igen, a Csurgó odahaza „felszívhatja magát” — jegyezte meg a kanizsai sikerkövacs, Madár Gábor edző a péntek délelőtti edzés előtt. — De bennünket a szombati mérkőzés foglalkoztat. Nem is merek másra gondolni, mint arra, hogy nyertünk.

— Mire alapozza optimizmusát?

— Arra, hogy mi fogjuk irányítani a mérkőzést, és ezúttal a helyzetünket be fogjuk löni. No meg a hazai pálya előnye is mellettünk szól.

— A Csepel lehet, hogy nem siettetni majd annyira a támadásokat, mint a Kanizsa. Egy kiváráson játékkal meglepetést okozhatnak.

— Biztos vagyok benne, hogy nem a kontrákkal, hanem nyílt si-

sakos, támadójátékkal akarnak ők is eredményt elérni, így nagyon valószínűnek tartom: három csatárral játszanak, vagy pedig az egyik középpályásnak kimondott támadó feladata lesz. Tatárt el tudom képzelni a visszavont középcsatár szerepében.

— Hogyan fest majd a kanizsai támadósor?

— A legerősebb összetételben: Bocz, Skublics, Fuisz. Egyébként a többi csapatszéren — merem remélni — sem leszünk gyengébbek. Kepe elfoglalja helyét a védelemben és László Achilles-in sérülése is rendbe jön.

— A csapatban az elmúlt hetekben egyfajta fásultság, enerváltság volt érezhető, nem voltak oly robbanékonyak, kiismerhetetlenek a kanizsai akciók, mint korábban. Sikertült-e a héten ezen javítani?

— Egyetérték a megállapítással, elsősorban idegileg fáradtunk el. A BVSC ellen ugyan veszítettünk, de már pergőbbek voltunk. Úgy gondolom, hogy a frissesség hiányát jó erőnlétünkkel pótolhatjuk.

A kanizsa publikum ünnepelni akar, szinte biztosra vehető, hogy nézőcsúcs születik a zalai városban. Az egész megye Kanizsára figyel, hisz az elsőszámú reprezentáns, a ZTE szénája az NB I-ben nagyon rosszul áll, könnyen kieshet, egy élvonalbeli csapat pedig kell a megyének. Egyébként kettőt is elbírnak...

További mérkőzések: Volán—Oroszlány. A tulajdonképpen már langyos vízben lubicoló közlekedések számára nincs különösebb tétje a mérkőzésnek, a Nagykanizsával és Csepellel holt-

versenyben álló Oroszlánynak annál inkább. A két klub edzője Kiss László és Tornyai Barnabás között már régóta elég hűvös a viszony, ebből is következik, hogy a Volán mindent megtesz, hogy az Oroszlány újját keresztezze. Típiünk: 1 x.

Mohács—Rákóczi FC. Ha a hazaiak célja a 7-8. helyezés megszerzése, akkor meleg pillanatokra számíthat a legutóbb otthon kisikló Rákóczi. Ha nem szereznek pontot, az ESMTK és a III. Ker. TTVE is beérheti őket, így a Volán ellen már óriási — a kiesés — lesz a tét. Típiünk: 1 x

Tapolca—Szekszárd. A Dózsa már túl van a veszélyen, míg a hazaiak élet-halál harcot folytatnak. Ha szekszárdi ellenakciók nem járnak eredménnyel, nyerhet a Tapolca. Típiünk: 1.

Sopron—Komló. A bányászcsapatot igazán nem motiválja a negyedik hely megszerzése, a Sopront viszont jobban, hogy matematikailag még akár hatodik is lehet. Ellensúlyozzák a vendégek na-

gyobb játékerőjét és nyernek. Típiünk: 1.

További mérkőzések: ESMTK — Csurgó, III. Ker. TTVE — Keszthely, Dorog—BVSC. (Valamennyi találkozót ma 17 órakor játszzák.)

***

Az NB III Dráva csoportjában a két fej-fej mellett álló (még a gólkülönbségük is megegyezik) paksi csapat szereplése van reflektorfényben. A Paksi SE hívei úgy számolnak, hogy az ASE pontokat hagy Bolyban, és ezzel lépéselőnybe kerülnek, mert otthon a Nagykanizsai MÁV NTE legyőzése nem jelenthet gondot. Bár, ehhez még az ASE-nek is lesz néhány szava... További mérkőzések: Nagykanizsai Volán Dózsa — Boglárlelle (szombaton játszzák), Szigetvár — Dunaföldvár, Mázasszászvár — Bonyhád, Siklós—Kaposvári Honvéd, DVMSE—D. Vasas, Marcali—Sellye. (Valamennyi mérkőzés 17 órakor kezdődik.)

NB II. Nyugati csoport

1. Nagykanizsa	28	16	4	1	7	51—32	57
2. Csepel	28	17	2	2	7	49—31	57
3. Oroszlány	28	12	9	3	4	31—25	57
4. Komló	28	10	8	3	7	34—29	49
5. BVSC	28	12	4	5	7	33—29	49
6. Bp. Volán	28	13	3	1	11	42—34	46
7. Keszthely	28	9	7	1	11	26—26	42
8. Sopron	28	9	6	2	11	36—39	41
9. Mohács	28	10	1	8	9	31—29	40
10. Dorog	28	8	3	9	8	40—39	39
11. Szekszárd	28	9	3	4	12	30—39	37
12. Rákóczi FC	28	9	2	4	13	33—32	35
13. ESMTK	28	7	3	5	13	34—44	32
14. III. Ker. TTVE	28	8	3	2	15	25—40	32
15. Tapolca	28	7	2	6	13	27—34	31
16. Csurgó	28	7	1	5	15	26—46	28

Milan Kundera:

BÚCSÚKERINGŐ

— Na, jó, akkor ne küldje őket sehová, csak monlja meg nekik, hogy egy félóra múlva visszajövök.

— Doktor úr, tegnap is ezt mondta, s végül az utcán kellett nyakoncsípnem magát.

— Ne aggódjék, nővérke, egy félóra múlva itt vagyok — mondta Skréta doktor. Visszaakasztotta a fogásra a köpenyt, amelyet Jakub viselt, majd kivezette barátját az épületből, át a parkon, a szemben lévő Richmond-házba.

2.

Felmentek az első emeletre, majd a folyosó legvégéig lépdelték a hosszú, piros szőnyegen. Skréta kinyitott egy ajtót és a barátjával belépett egy kicsiny, de kellemes szobába.

— Csuda rendez vagy — mondta Jakub —, hogy mindig találj itt nekem egy szobát.

— Mostanában mindig fenntartanak nekem két szobát a folyosónak ezen a végén, a protekciós pácienseim számára. Mellette egy gyönyörű sarokszobás lakosztály van, ahol a régi időkben miniszterek meg gyárosok laktak. Az a páciensem, akit abba raktam, valódi nagy fogás: egy gazdag amerikai, akinek a családja Csehországból származik. Egész jól összebartákoztunk.

— És hol lakik Olga?

— A Marx-házban, mint én. Nincs rossz dolga, ne félj!

— Örülök, hogy a szárnyaid alá vetted. Hogy van?

— Pontosan azok a panaszai, mint a legtöbb idegileg túlfeszített nőnek.

— Nem is csoda, megírtam neked, miken ment keresztül az élete során.

— A legtöbb nő azért jön ebbe a fürdőbe, hogy termékenyebb váljék. A te véenced esetében azonban jobb volna, ha a termékenységre nem nagyon hatnánk. Láttad őt meztelenül?

— Isten ments, dehogyan!

— Akkor egyszer majd nézd meg alaposan! Apró kis melle van, és úgy fityeg a mellkasán, mint két kis szilva. Minden bordája látszik. Mostantól kezdve figyelj jobban a nők mellkasára. A jó mellkasnak agresszívnek kell lennie, kifelé irányulóknak, terjeszkedőnek, mintha minél több teret akarna elnyelni. Ám vannak defenzív mellkasok is, melyek hátrálnak a világ elől, olyanok, mint a kényszerzubbony, amely egyre szorult emberen, míg végül teljesen megfojtja. Az övé is ilyen. Kérd meg, hogy mutassa meg neked.

— Dehogyan kérem! — tiltakozott Jakub.

— Félsz, hogy ha meglátnád, többé nem lenne kedved védekezni.

— Ellenkezőleg — felelte Jakub —, attól félek, hogy még jobban megsajnálám.

— Te, hogy az az amerikai milyen érdekes ember!

— Hol találom meg? — kérdezte Jakub.

— Kit?

— Olgát.

— Most nem találod meg. Kezelése van. Egész délelőtt a medencében kell lennie.

— Nem szívesen kerülném el. Nem lehet neki odaszólni?

Skréta doktor felemelte a kagylót, tárcsázott, miközben tovább beszélt a barátjához:

— Majd bemutatom neked, szeretném hallani róla a véleményedet. Te kitűnő pszichológus vagy. Terveim vannak veled.

— Miféle terveid? — kérdezte Jakub, de ekkor Skréta már a kagylóba beszélt.

— Ruzena nővér? Hogy van? ...Azért ne aggódjék, az ilyen rosszul létek a maga állapotában természetesek. Azt akartam megkérdezni, nem fürdik-e ott a páciensem, az, aki itt lakik maga mellett? ...Igen? Akkor legyen szíves, közölje veled, hogy látogatója érkezett a fővárosból, ne menjen el sehová... Igen, remek, akkor tizenkettőkor várni fogja a fürdő előtt.

Skréta letette a kagylót.

— Akkor hallottad. Délben találkozol vele. A fenébe is, hát nem elfelejtettem, miről is beszélgettünk az előbb...

— Arról az amerikaiáról.

— Ja, igen. Nagyon érdekes fickó. Meggyógyítottam a feleségét. Nem lehetett gyereke.

— És ő miféle kúrálja itt?

— A szívét.

— Azt mondtad, terveid vannak veled.

— Szégyen és gyalázat — füstölgött Skréta — mi mindenre rákényszerül egy orvos, ebben az országban, ha elfogadható szinten akar megélni. Holnap idejön Klíma, az a híres trombitás. És képzeld, kénytelen leszek dobon kísérni, hogy egy kis zsebpénzt szerezzek!

Jakub azt hitte, Skréta csak tréfál, de azért úgy tett, mintha komolyan venné.

— Mi a csuda? Te dobolsz?

— Úgy ám! Mit csináljak, ha egyszer családom lesz?

— Micsoda? — csodálkozott el igazán Jakub. — Családod? Csak nem nőstülte meg?

— De megnősültem.

— Mimi?

Mimi orvosnő volt a fürdőben, és Skréta már évek óta járt vele, de eddig az utolsó pillanatban még mindig kibújt a házasság hurkából.

— Igen, Mimi — mondta Skréta. — Tudod, akivel minden vasárnap felmentem a kilátóhoz.

— Hát mégis megnősültél — mondta Jakub szomorúan.

— Valahányszor felfelé kapaszkodtunk a toronyban — folytatta Skréta —, Mimi mindig győzködött, hogy házasodjunk össze.

Én meg mindig olyan elcsigázott voltam a kapaszkodástól, olyan öregnek és fáradtnak éreztem magam, hogy úgy tűnt, nem marad más hátra, csak a házasság. De végül egy pillanat alatt mindig összeszedtem magam, és amikor lefelé jöttünk, visszatért a frissességem, s elment a kedvem a házasságtól. Egy végzetes szombati napon azonban Mimi egy kerülőúton vitt fel a csúcsra, és az az út olyan meredek volt, hogy még mielőtt felértünk volna, én már igent ziháltam. És most gyereket várunk, és nekem egy kicsit a pénzre is gondolnom kell. Az amerikai szentképeket fest. Egy kalap pénzt lehetne keresni velük. Mit szólsz az ötlethez?

— Gondolod, hogy a szentképeknek van keletjük?

— Mi az, hogy! Valahányszor búcsú van, felállítunk egy standot a templomnál, és egy százasért adnánk darabját. Pillanatok alatt meggazdagodnánk! Én eladnám a képeket, a pénzt meg elfeleznénk.

— És ő mit szól ehhez?

— Annyi pénze van a nyavalyásnak, hogy azt se tudja, mit kezdjen veled, és semmiféle tüzletre nem tudom rábeszélni — felelte Skréta, és halkán elkáromkodta magát.

3.

Olga jól látta, hogy Ruzena nővér a medence széléről neki intget, de úszott tovább, és úgy tett, mintha nem venné észre.

A két nő nem kedvelte egymást. Skréta doktor Olgát abba a szobába helyezte el, amely a Ruzenáéval volt szomszédos. Ruzena ordítatni szokta a rádióját, Olga pedig a csendet szerette. Néhányszor megdöntötte a falat, a nővér pedig válaszképpen még jobban felhangosította a rádiót.

Ruzena türelmesen integetett, míg végre sikerült észrevétnie magát a pácienssel, és közölnie vele, hogy délben valami fővárosi látogatója várja majd.

Olga azonnal tudta, hogy Jakub jött meg, és mérhetetlen örömmel töltötte el. S azonnal csodálkozni is kezdett saját öröme: Hogyan lehetséges, hogy ennyire örülök, ha meghallom, hogy jön?

Olga ugyanis azok közé a modern nők közé tartozott, akik szívesen hasadtak ketté: egy lényre, aki átéli, s egy másikra, aki figyel az eseményeket.

De a megfigyelő Olga is örült. Nagyon jól tudta ugyanis, mennyire helytelen, hogy az átélő Olga oly mértékűen örül, és mivel kárörvendő volt, ez örömmel töltötte el. Szórakoztatta a gondolat, mennyire meghökkenne Jakub, ha megtudná, milyen elemi erejű az öröme.

A medence fölötti óra mutatói háromnegyed tizenkettőt mutatnak. Olga elképzelve, milyen arcot vágna Jakub, ha a nyakába ugрана és szenvedélyesen megcsókolná. Majd kiúszott a medence széléhez, kimászott, és elindult az öltözőfülkék felé. Kissé bosszantotta, hogy nem előbb értesült Jakub érkezéséről. Akkor valami csinosabb öltözetet választhatott volna. Szürke, érdektelen ruha volt rajta, és ez elrontotta a kedvét.

Gyermeknap Gunarason

A dombóvári Gunarasfürdőben június 4-én rendez meg a városi gyereknapot a Tolna Megyei Víz- és Csatornamű dombóvári üzemegysége, a Városi Tanács és az AFESZ.

Rövid 9 órától ingyen mehetnek be az általános iskolás korú és annál fiatalabb gyerekek a strandra. Természetesen külföldi gyerekek számára is fennáll ez a lehetőség.

Délután 10 órától folyamatosan kezdődnek a különböző ügyességi versenyek, játékok. Lesz többek között: aszfalttrajz-verseny, úszás, asztalitenisz-, csónak- és vízbicikli-verseny.

Összemérhetik ügyességüket a kerékpárosok, a bátrabbak lóra szállhatnak, aki éhes benevezhet a lángosvő versenybe, s aki unatkozik megnézheti a karatebemutatót.

Ezen a napon a horgászok nemcsak halfogásban, hanem céldobásban is versenyezhetnek. Ezenkívül időszakosan a gyerekek számára ingyenes lesz az óriáscsúszda használata is.

Mint láthatjuk, a rendezők igazán igyekeznek a gyerekek kedvében járni. Reméljük, az időjárás sem lesz hozzájuk mostoha.

Keresnői János

Orvosnál

— Doktor úr, feledékeny vagyok.
— Mióta?
— Mit mióta?

KÖZLEMÉNY

Az MSZMP Bonyhád Városi Bizottsága és az MDF Bonyhád Városi szervezetének kapcsolatteremtő beszélgetésére került sor a HNF székházában, 1989. május 30-án. A napirendi pontok között a kapcsolattartás formáinak valamint a közélet demokratizálásának lehetősége és városi feladatai szerepeltek. A felek áttekintették a Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal és az MSZMP Tolna Megyei Bizottsága által közösen elfogadott, céljainkat egyeztető 12 pontot.

Keresik továbbá a lehetőséget egy helyi Közéleti Egyeztető Fórum létrehozásának.

MSZMP
Bonyhád Városi Bizottsága
MDF
Bonyhád Városi Bizottsága

Piaci árak

(Piacfelügyelősek árai)

Pécs	Szekszárd	Kaposvár	Székesfehérvár	2-2,30 Ft
tojás	2,40 Ft	2,50 Ft	10,- Ft	10,- Ft
őszi burgonya	—	12,- Ft	15-20,- Ft	20,- Ft
új burgonya	18-20,- Ft	20,- Ft	40,- Ft	40,- Ft
sárgarépa (rég)	—	—	12-15,- Ft	12-15,- Ft
sárgarépa (új)	10-15,- Ft	15,- Ft	40,- Ft	40,- Ft
petrezselyem (rég)	—	—	12-15,- Ft	12-15,- Ft
petrezselyem (új)	10-15,- Ft	15,- Ft	12,- Ft	15-20,- Ft
vöröshagyma	6-12,- Ft	7,- Ft	14-20,- Ft	15-18,- Ft
fejeskáposzta	10-14,- Ft	10,- Ft	14-20,- Ft	15-20,- Ft
keltkáposzta	16,- Ft	20,- Ft	3-6,- Ft	4-8,- Ft
saláta (db)	4-15,- Ft	4,- Ft	8-12,- Ft	3-5,- Ft
korai karalábé (db)	4-12,- Ft	5,- Ft	40-50,- Ft	25-30,- Ft
uborka	36-40,- Ft	30,- Ft	50,- Ft	30-45,- Ft
karfiol	40,- Ft	30,- Ft	100-120,- Ft	90-120,- Ft
primőr paradicsom	100-120,- Ft	100,- Ft	3-12,- Ft	8-12,- Ft
zöldpaprika	4-14,- Ft	7-12,- Ft	30-40,- Ft	18-24,- Ft
zöldborsó	20-25,- Ft	20,- Ft	5-8,- Ft	4-6,- Ft
hónapos retek	6-10,- Ft	8,- Ft	4,- Ft	4-6,- Ft
fokhagyma (db)	3-4,- Ft	3,- Ft	zöld: 2-3,- Ft	50,- Ft
fokhagyma (kg)	—	—	20-25,- Ft	16-20,- Ft
paraj	30,- Ft	20,- Ft	20-25,- Ft	20-25,- Ft
sóska	25,- Ft	20,- Ft	80-400,- Ft	80-110,- Ft
gomba	90-350,- Ft	80-120,- Ft	20-40,- Ft	25-30,- Ft
csesznye	25-40,- Ft	—	30,- Ft	30-40,- Ft
meggy	—	—	25-30,- Ft	50-70,- Ft
földieper	30-80,- Ft	70,- Ft	250,- Ft	260-300,- Ft
dióbél	340,- Ft	—	40-60,- Ft	60-70,- Ft
szárazbab	80,- Ft	70-80,- Ft	—	40-50,- Ft
savanyúkáposzta	36,- Ft	20,- Ft	250,- Ft	100-110,- Ft
mák	140-150,- Ft	120,- Ft	50,- Ft	30-40,- Ft
főzőtök	—	30,- Ft	100,- Ft	100,- Ft
zöldbab	—	—	50,- Ft	—
ribizli	—	—	—	—

APRÓHIRDETÉS

Építési kertek összközműves, kiemelt mecsei üdülőterületen eladó. Telefon: 72/78-050

Pécsi kétlakásos (104+66 m²) belvárosi összközműves telefonos

Családi ház eladó. Budapesti lakást beszámítunk. Tel.: 72/20-005

Karambolas Golf 1.1. alkatrészként eladó. Ugyanott 2000 antracit bramac tetőcserép eladó. Tolna, Alkotmány u. 89.

Régen mondták

Senki sem szeret részt venni annak a hajónak a pusztulásában, amelyre erőszakkal kényszerítették felszállni, s amelyet akaratával és véleményével ellenkező irányban kormányoznak.

(Amiel)

Moziműsorok

Szekszárd

Panoráma: Michael Jackson (17,30, 20)
Kamaraterem: Vadon (18, 20)
Videoklub: Mississippi fekete angyala (18, 20)

Pécs

Petőfi: Rém-mese (f2), Moonwalker 1-jén (f4, f6)
Kossuth: június 3-án Az embervadász (10, 12)
június 3-4 Tánmesék a sexről (f3, f5)
Az embervadász (f7, f9)
Park: Moonwalker (június 3-án 3, 5, 7)

Kaposvár

(szombat—vasárnap)
Vörös Csillag: Moonwalker (du. 5) Éjszakai utazás (19,21)
Szabad Ifjúság: Moonwalker (18) „K” II. Éjszakai lányok (20)
Mozimúzeum: Mózes I—II. (17,30)

Székesfehérvár

Köztársaság: június 1—7: Moonwalker (4,6,8)
Petőfi: június 1—7: Viharos hét (15, 17)
Cserébe az életért (19)
Barátság: június 3. Hair (18)

Orvosi ügyeletek

Szekszárd péntek este 18 órától hétfő reggel 8 óráig. Felölt dr. Szentgáli Gyula u. 2. telefon: 16-828

Gyermek és fogászati ügyeletek: Mártírok tere 16. telefon: 16-157

Kaposvári városi ügyelet pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig, felnőttek, gyermek és fogászati ügyelet címe: Kaposvár, ügyeleti központ, Ezredév utca 13. telefon: 11-005

Székesfehérvár, központi ügyelet, felnőtt szombat-vasárnap 7-19 óráig, cím: Benke Ferenc utca 25.

Fogászati ügyelet szombat-vasárnap 7-19 óráig címe: Engels Frigyes utca 2.

Pécs. Felnőtt és fogászati ügyelet este 7-től reggel 7-ig a Láncai utcán rendelőintézetben. Gyermekorvosi ügyelet a Gyermekklinika.

Halálos baleset

Gyékényes külterületén Domján János 33 éves árufuvarozó kisiparos, somogyisítfai lakos tehergépkocsijával eddig ismeretlen okból áttért az úttest

bal oldalára, az árokba csúszott és egy fának ütközött. Domján János a helyszínen meghalt. A rendőrség megkezdte a baleset vizsgálatát.

Szombat

Kossuth Rádió

8.30: Családi túrkör. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából! 12.30: Aratási előkészület. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekeljünk együtt! 14.10: Ipargazdák. 14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: A Győri Filharmonikus zenekar fővőlegyesítése két Menner-indulót játszik. 15.00: A világira győngyszemei. 15.10: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 18.00: Népzene. 18.40: Sporthírek. 18.50: Szemle. 19.20: Falu egyetlen tétő alatt. Harri Huhtamaki dokumentumműsora egy borneói falu életéről. 20.01: Hans Hotter dalfelvételeiből. 20.30: Töltsön egy órát kedvenceivel. 21.30: Lehár Ferenc saját műveit vezényli. 21.45: Hajsza-gyerekek. 22.10: Sporthíradó. 22.25: Európa hangversenytermeiből. 23.49: Wilbye-madrigalok.

Petőfi Rádió

8.10: Szanzonparádé. 8.15: Az Ifjúsági Rádió kökérdei Párizsban múltiról és jelenről. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.05—12.00: Egy délelőti — Párizsban. 12.00: Hangverseny. 13.10: A Bastille-től a Conciergerie-ig. 13.30: Az ezerarcú francia nő. 14.00: Hamis és igaz memoár. 14.30: Franciaországot ajánljuk! 17.00: Hírek László Balázstól. 17.05: Szajna-parti beszélgetések. 17.30: Újrakézdjük a történelmet... 18.00: A forradalom dalai alulnézetből. 18.30: Kerekasztal egy kerekasztalról. 18.45: Könyvzene Párizsból. 19.05: Vendégégés a Bonaparte utcában. 21.05: Egy rádiós naplójából. 22.00: Párizsi esték.

Bartók Rádió

8.19: Daniel Chorzempa orgonán. 9.00: Nikolaj Gjaurov operáinak éneke. 9.30: Tiszán innen — Dunán túl. 10.30: Hangfelvételek felsőfokon. 12.05: Slágerlista. 12.35: Binder Károly dzsesszhangversenye Hamburgban. 13.05: Kivánságúmsor szombaton. 14.05: Mascagni operáiból. 14.49: Hozzá. Puskin versei. 15.00: Lemezbörze helyett. 15.55: Oleg Kagan és Vaszilij Lobanov hangversenye. 17.26: Marilyn Home operáinak éneke. 18.00: Bemutató — komolyzenei újdonságainkból. 19.05: Zenekari muzsika. 20.00: Mindennapi irodalmunk. 20.30: Kamarazene. 21.33: Rádiószínház — A vörös postakocsi.

TV1

9.00: Képzőművészet. 9.05: Tévótoma gyerekeknek. 9.10: Lovak és lovasok. Francia dokumentumfilm-sorozat. 10.05: A klinika. NSZK tévéfilmsorozat. 10.50: Kérem nyissa ki az ajtót! 11.15: Unser Bildschirm. A Pécsi Közközi Stúdió német nyelvű nemzetiségi magazinja. 11.45: Képzőművészet. 14.45: Képzőművészet. 14.50: Az emberi test. Angol rövidfilm-sorozat. 15.15: Betűkalk. 15.20: Határtá-

lan természet. Tudományos ismeretterjesztő film. 16.10: Reklám. 16.15: Shakatak. NSZK film. 17.00: Van benne valami. Barkochba játék. 17.45: Pedagógusnapra. A BBC és az MTV közös műsora. 18.30: Reklám. 18.35: Műsorajánlat. 18.40: Szomszédok. Teleregény. 19.10: Esti mese. Mesék Mátyás királyról. Magyar rajzfilm. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények — Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Az öreg NSZK bűnügyi tévéfilmsorozat. 21.05: A fekete hős. Beszélgetések Lazar Brankovval. kb. 21.55: Ökölvívó EB. Döntők. Közvetítés Athénból felvételről. 23.25: Híradó. 3.

TV2

14.00: Képzőművészet. 14.15: TV2. Bence: MOVI Krónika. R riportok. Időjárás. Zene. 15.00: A művészetért élttem. Angol film. 16.27: TV2. Bence: Tűzkerecs. Játékos tűzvédelmi vetélkedő. Házi-barát. Élelmiszer-agazin. Reklám. Időjárás. 17.00: Kölyökidő. Tizen innen, tizen túl. 17.25: TV2. Bence: R riportok. Tévótoma. Zene. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! Csip-csup csodák. Holland rajzfilmsorozat. 18.41: TV2. 19.00: Ezüstfal. Tadzsik tévéfilm. 20.04: TV2. Bence: Vers mindenkinél. Sárközi György. Nyári ég. 20.10: Rockstúdió. 20.50: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Rablás. Ausztrál tévéfilm. kb. 23.01: TV2. Napzárta.

Sky Channel

6.30: A repülő Kiwi. Kalandfilmsorozat. 7.00: Pop Formulek. 8.00: Mókagyár. Gyermekműsor rajzfilmekkel. 12.00: Sportmagazin. 13.00: A pankráció szupersztárjai 1989-ben. 14.00: Minden tavasszal megessik. Amerikai filmvígjáték. 15.45: Sylvanians. Akciórajzfilmsorozat. 16.00: Majmok bolygója. Sci-fi filmsorozat. 17.00: The Nescife UK Top 50. Brit slágerlista. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

7.00: Boogaloo Pooper Doo. Gyermekműsor. 11.00: Egyveleg. 12.00: Turistamagazin. 12.30: Egyveleg. 13.00: Hollywood belülről. 13.30: Egyveleg. 14.00: Nagy Völgy. Westemorsorozat. 15.00: Lányok a magasban. Vigjátéksorozat. 16.00: Élve vagy holtan. Westemorsorozat. 16.30: Egyveleg. 17.00: Dick Turpin. Kalandfilmsorozat. 17.30: Coca-Cola Eurochart. Slágerlista. 18.30: Amerikai profi kosárlabda. 19.30: Divatközp. 19.55: Időjárás-jelentés. 20.00: A Magányos Farkas asszonya. sorozat. 21.55: Időjárás-jelentés. 22.00: Szürkületi zóna. Háborzongató történetek. 22.55: Nemzetközi hírmagazin. 23.25: Időjárás-jelentés. 23.30: Megrúgódtatás. Film. kb. 00.30: Egyveleg.

TV5

12.00: Thalassa. Tengeri magazin. 12.50: Jazz off. 13.00: Tv-híradó. 13.15: Kertészkedőknek. 13.30: Művészeti maga-

Rádió, televízió

Vasárnap

Kossuth Rádió

8.30: Énekszóval, muzsikával. 9.00: Hívja a 388—378-as telefonszámot! 10.15: Ór kontinens hét napja. 10.30: Örökzöld dal-lamok. 10.54: Édes anyanyelvünk. 11.00: Gondolat-jel. 12.45: Faragó Vilmos jegyzete. 12.55: Népdalkörök pódiuma. 13.20: Mit lenne a rádió? 14.10: Művészelemzők. 15.00: Ünnepi könyvhét — 1989. 16.05: A Rádió lemezalbuma. 17.00: Értékmelegítő. 17.30: Komolyzenei lemezlovas. 18.40: Remekírók hangszalagon. 18.43: A. Milne... 19.59: Gershwin: Porgy és Bess. 22.10: Sporthírek. 22.15: Az operaközvetítés folytatása. 22.46: Honegger: IV. szimfónia. 23.13: Hangszerek, hangszínek.

Petőfi Rádió

7.05: A református egyház felőrája. 7.35: Vasárnapi organomuzsika. 8.05: Poly. 8.52: Muzsikáló természet. 9.05: Joan Baez új koncertlemez. 9.40: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkönyve énekel. 10.00: Képzőművészet. 11.10: Vasárnapi kóktél. 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Mikrofon-próba. 14.00: Szerpentin. 15.05: Táskarádió. 15.55: Közvetítés az Irszáról — Magyarország labdarúgó világbajnoki selejtező mérkőzéséről. 17.50: Poptársaság. 20.00: Tessék választani! 21.05: A madár. Lírai kisdráma. 21.32: Társalgó. 22.27: A mai dzsessz. 23.10: Sporthírek. 23.15: Slágerfilm — filmsláger. 23.55: Régi fűvő muzsika.

Bartók Rádió

8.13: Opera-művészelemzők. 9.00: Szimfonikus zene. 10.05: Új Zenei Újság. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Felejtélen hangversenyek. 12.45: Lucia Popp operafelvételeiből. 12.55: Kis magyar néprajz. 13.05: Ór kontinens hét napja. 13.20: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkönyvének hangversenye. 14.10: Rockjóság. 15.05: Zenekari muzsika. 16.05: Falu egyetlen tétő alatt. 16.46: Bemutatók a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új lemezeit. 17.21: Egy énekes — több szerep. 18.16: A Budapesti Rézfűvőegyesület felvételeiből. 18.30: A Magyar Rádió szərbhorv nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.35: Világhíradó eladóművészek felvételeiből. Közben: 20.00: Kortársunk: Sánta Ferenc. 20.28: A kamarazene folytatása. 21.00: Bach-művek. 22.10: Hellász újkori dallamai. 22.30: Emberi dolgok.

Jugoszláv televízió

1. műsor: 8.40: Műsorismertetés. 8.45. Hírek. 8.50: Tv-naptár. 9.00: Válogatás az oktatói programokból. 10.30: Hírek. 10.35: Elmúlástották — Nézzék! 13.00: Családi magazin. 14.30: Hét TV-nap. 15.45: Tv-napló I. 16.00: Játékfilm gyerekeknek. 17.30: Drámasorozat — ism. 18.30: Dokumentum-műsor. 19.15: Időjárás. 19.30: Tv-napló II. 20.05: A mai sport. 20.15: Lőjj a Holdra — amerikai játékfilm. 22.00: Tv-napló III. 22.20: Mindig önközzel — éjszakai program. 0.20: Hírek. 0.25: Műholdprogram.

2. műsor: 8.00: Műholdprogram. 8.45: Műsorismertetés. 8.50: Tv-naptár. 9.00: Televízió — tudományos ismeretterjesztő sorozat. 10.30: Hogyan legyünk együtt — informatív szórakoztató műsor — gyermekműsor. 12.30: Sportmagazin. 19.30: Tv-napló. 20.15: Zenei est. 21.45: Hírek. 21.50: A kultúra berkeiből. 22.20: Sportszombat. 22.40: Az idő képei — heti kulturális magazin. 23.25: Időjárás.

Jugoszláv televízió

1. műsor: 8.30: Barázdák — magyar nyelvű faluműsor. 9.15: Műsorismertetés. 9.20: Hírek. 9.30: Vasárnap délelőti gyermeknek. 11.00: Barázdák — mezőgazdasági műsor. 12.00: A nagy nyereg — filmsorozat. 13.50: Vasárnap együtt. 16.30: Ülédelő riportműsor. 17.05: Játékfilm. 18.45: Rajzfilmsorozat. 19.10: Tv-fortuna. 19.30: Tv-napló. 20.00: Nusic — drámasorozat. 21.00: Játékfilm. 22.30: Tv-napló. 22.55: Mindig önközzel — éjszakai program. 0.55: Hírek.

2. műsor: 7.50: Műsorismertetés. 7.55: Hírek. 8.00: Mindig önközzel — éjszakai program — ism. 10.00: Ma a holnapért. Játékfilm. 13.15: Sportdelután. 19.30: Tv-napló. 20.00: Televízió — tudományos ismeretterjesztő sorozat. 20.55: Tegnap, ma, holnap. 21.10: Portré jegyzet. 21.45: Sportszemle. 22.45: Műholdprogram.

A Sky Channel, Super Channel, SAT1 és a TV5 műsorát részletesen közli a Telehold

**TÁJÉKOZTATÓ
A MAGÁNSZEMÉLYEK
RÉSZVÉNYVÁSÁRLÁSI
FELTÉTELEIRŐL**

(KIVONAT)

Egy részvény névértéke 100.000,- Ft. Jegyzéskor a névérték 30%-a kötelezően befizetendő, de ennél nagyobb összeg, sőt a teljes névérték is befizethető.

A részvényjegyzés futamideje 1989. február 16-tól 1990. szeptember 30-ig tart. Ez időszakban az új részvényjegyző tulajdonosi jogait nem gyakorolhatja, de a befizetett összeg után a befizetéstől az alaptőkeemelésről véglegesen határozó közgyűlés napjáig (várhatóan 1990. október 1.) a magánrészvényeseket évi bruttó 17% kamat illeti meg.

Az új részvényes tulajdonosi jogait 1990. október 1-től gyakorolhatja. Ekkor kerül a birtokába az a bemutatóra szóló, forgatható értékpapír, amely évente osztalékra jogosítja, illetve a részvény várható árfolyamemelkedése nyereséget biztosít számára.

**új értékpapír · magánrészvény
· biztos befektetés ·
árfolyam-emelkedés · osztalék**

Könyvet szeretne?

Hamarosan megjelenik

Illés György: Piások, zugmérők, mámorkeresők

Kiadja: a Babits Kiadó, Szekszárd

* * *

révai nagylexikona révai nagylexikona révai nagylexikona

RÉVAI NAGYLEXIKONA

Az első két kötet ára: 917,- Ft/db.

Név: .....

Cím: .....

..... példányban

megrendelem

a Révai Nagylexikon köteteit az alábbi címen:

Babits Kiadó, Szekszárd, Pf.: 237

A megrendelés határideje: 1989. június 30.
Megrendelése után a megjelenéssel és fizetéssel kapcsolatos kérdésekről részletes tájékoztatót, valamint befizetési csekkeket küldünk!

Részletfizetési kedvezmény!

MEGRENDELÉS

Megrendelem a „Dátum” című napilapot ..... példányban 1989. ....-tól. Vállalom, hogy az előfizetési díjat a nálam jelentkező postai kézbesítőnek kiegyenlitem

Név: .....

Lakcím: .....

**A megrendelőlapot
kérjük az alábbi címre eljuttatni:**

Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt.

Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.
7100

**Vakáció-köszöntő
Városi diáknap**

☀ 1989. június 8. ☾

PROGRAM:

PROMETHEUSZ PARK

8.00-10.00
Lovaglás és sétakocsizás
10.00-13.00
Lovaglás és sétakocsizás
Büfék nyitása
Programismertetés, zene
13.00-14.00
Csapatok gyülekezése
14.00-16.00
FOGD MEG A VÉGÉT KÖZÉPISKOLÁS
Vetélkedő
Vendég: DUNAFÖLDVÁRI JÁTÉKSZÍN

LISZT TÉR

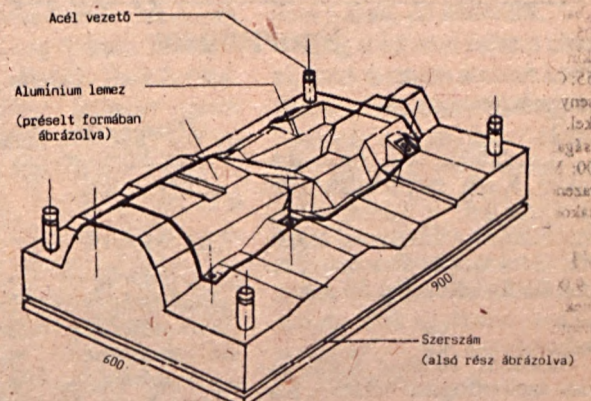
10.00-13.00
Vásár és büfé nyitása
Színpadon: programismertetés, zene
13.00-15.00
BUDAVÁRI SHOW
Vendég: MAKSA ZOLTÁN humorista
15.00-16.00
CSIZMADIA SÁNDOR dalénekes műsora
16.00-16.30
BARTINA NÉPTÁNCGYÜTTES műsora
16.30-19.00
KINDL SHOW
Élő rockpont
Sztárvendég: BRÓDY JÁNOS
Tombola sorsolás
19.15-22.00
UTCABÁL
Zene: DERBY
22.00 Zárás

Cégünk 0,3—1,0 mm-es alumínium lemezből gyárt formarészeket, méretük 0,2—1,0 m² közötti. Szerszámkészítő kisüzemet, illetve vállalkozókat keresünk (modell-készítőt, kopírozásra modell-készítőt, szerszámkészítőt)

- sajtoló szerszám (alumíniumból és acélból a mellékelt ábra szerint)
- mélyhúzó szerszám (egy- vagy többlépcsős)
- kivágó szerszámok
- a sajtolt alkatrészeket méretre vágó szerszámok gyártására.

A bélyeg és a matrica nyers darabjait cégünk biztosítja, igény szerint a szerszámok kialakításához segítséget nyújtunk, esetleg a szerszám készítéséhez modellt adunk. Ajánlatokat a rendelkezésre álló géppark és a referenciák leírásával „Svájci cég” jellegre, a szerkesztőség címére kérjük.

Nagyszabású javaslatok

George Bush e heti európai útja kétségkívül elnöksége kiemelkedő — és egyúttal első — igazi sikerét hozta. Szándékai, egyénisége januári hivatalba lépésétől eddig a hétig súlyosbodó gondokat okozott az elnöknek: a törvényhozásban többségben lévő ellenlélek, a demokráciák, s velük a sajtó nagy része, hanem sok párhíve és európai szövetségesei is azzal vádolták: feleslegesen húzza el a kül- és katonapolitika felülvizsgálatát, az óvatosság, amellyel halogatták a választást az Európában oly népszerű szovjet javaslatokra, indokolatlan és káros, hisz Gorbacsov népszerűbb Nyugat-Európában, mint Bush.

Bush a jelek szerint végül napok alatt felülvizsgálta a meddőnek bizonyult taktikát és offenzívába lendült. Tanulságos módon végül külügyminisztere, Baker közvetített Bonn és London között a rakétavitában, amely azzal fenyegetett, hogy az ünneplés helyett

az ellentétek jellemzik majd a NATO 40. évfordulójának ünnepeit. A vitát a szőnyeg alá söpörték, egyúttal Bush olyan nagyszabású javaslatokat terjesztett elő az európai hagyományos haderőcsökkentésre, ezen belül az amerikai csapatok kivonására, amelyeket az NSZK és a többi szövetséges régen sürgetett és lelkesen üdvözölt.

Ilyen előzmények után mondotta el az amerikai elnök szerdai mainzi beszédét, amelyben minden korábbinál nyomatékosabban sikra szállt a kelet-európai országok önrendelkezéséért, demokratizálásáért, a szabad választásokért, a politikai pluralizmusért. A beszéd, amelyben az amerikai elnök a Berliini Fal lebontását, a német egységet sürgette, természetesen különösen jó visszhangra talált az NSZK-ban, ahol a legtöbb az ellenérzés és ellenállás az eddigi amerikai politikával szemben.

Június 16-án

Égjenek a gyertyák

A Magyar Szocialista Munkáspárt Tolna megyei szervezetei 1989. június 16-át a nemzeti gyász és megemlékezés napjának tekintik.

A nemzeti gyásznapon a megbékélés jegyében június 16-án este gyertyagyújtásra kérnek fel minden Tolna megyében élő állampolgárt. A gyertyák égjenek 1956 áldo-

zataiért — mindazokért, akik életüket veszítették hitükért és meggyőződésükért a tragikus események során.

Az emlékművesek és gyertyák fényei legyenek jelképei a békés nemzeti közmegegyezésnek.

az MSZMP Tolna Megyei Bizottsága

Hétfői számunkban olvashatják

a felhívást

az 1956 utáni megtorlások következményeinek közös feltárására.

Mikor lesz teljes a vértanúk névsora?

Június 16-án a 301-es parcellánál a gyászünnepség során elhangzik majd a kádári megtorlás áldozatainak a névsora is. Értesülésünk szerint Mensáros László színművész olvassa fel. Hallhatja majd a neveket a Hősök terére zárandokló közönség is, ott magnetofonról hangzik fel kétszer.

Mennyire hiteles és mennyire teljes ez a névsor? Raimér János, a fiatal történész, aki korábban végzett adatgyűjtéssel szerzett érdemeket és aki Fejes Elek álnéven tanulmányt is közölt (még a Szamizdatban) a kivégzésekről, most az Igazságügyi Minisztérium szakembereivel dolgozik a névsor kiegészítésén és felülvizsgálatán.

Az első változat, amelyet az ő és mások adatai alapján Mécs Imre tett közzé, elkerülhetetlen

módon tévedéseket is tartalmazott. A sorstársaktól és a társadalomból kapott információk segítségével ezeket javarészt sikerült kiküszöbölni és a névsort teljesebbé tenni.

A temetőben elhangzó változat nem lesz azonos azzal a névjegyzékkel sem, amelyek a Kapu című lap tett közzé, és eltér az Igazságügyi Minisztérium közelmúltban összeállított variánsától is.

Valószínű azonban, hogy a végleges és hibátlan névsor még csak a jövőben áll össze. Nem lehet tudni, mennyi időbe telik ez. A hanyagság és a titkolózás, ami a kivégzésekkel kapcsolatos adatok nyilvántartását és kezelését 1956-tól kezdve jellemezte a belügyi és igazságügyi hatóságoknál, mindmáig erősen nehezíti a tények feltárását.

Tiltakozás

Nem választási cirkusz kell

Választani csak látható, ismerhető dolgok közt lehet. A jelenlegi megújulási programok sem az MSZMP, sem az ellenzéki pártok részéről nem láthatóak át, pontos, hiteles adatok hiányában nem ismerhetők.

A népnek nem választási cirkusz, hanem kenyér kell. A kenyér itt, ma Magyarországon intézményes, valamint személyi biztosítékokat jelent arra, hogy a holnap társadalmi

nem az elmúlt évtizedek hibás intézményeinek, hitelüket vesztett személyeinek átmentése egy elcsúszott választás segítségével.

A leghatározottabban a Nyugatot megtévesztő politikai manipulációnak tekintünk minden kísérletet az előrehozott választásokra, és tiltakozunk bármely szervezet, párt ilyen jellegű kezdeményezése ellen.

Magyar Függetlenségi Párt

Országgyűlés

Csehszlovákiai visszhang

Magyar parlament — csehszlovák sajtó

A csehszlovák sajtó nagy érdeklődéssel kíséri a magyar országgyűlés kedden kezdődött tanácskozását. A Rudé Právo pénteken tudósításában drámai hangúnak nevezte Németh Miklós kormányfő, Békesi László pénzügyminiszter és Puskás Sándor terv- és költségvetési bizottsági elnök beszédét. A CSKP lapjának összegzése szerint az előállított helyzetet a költségvetési bevételeket meghaladó pénzkibocsátás, a gazdaság alacsony teljesítőképessége és az irányító szféra szubjektív hibái okozták. A Rudé Právo azt írta, Németh Miklós most előterjesztett csomag-

terve lenne hivatott arra, hogy elhárítsa a gazdasági csőd „akut veszélyét”. A CSKP lapja megemlítette, hogy a vitában elhangzott az a kérdés is, mire használták a milliárd dolláros kölcsönöket, ha a gazdaság az összeomlás szélén van. A Rudé Právo egyébként ugyancsak pénteken külön tudósításban, kommentár nélkül, részletesen ismertette az MSZMP KB nyilatkozatát Nagy Imre értékeléséről, idézve azt a részt is, amelyben a KB arra figyelmeztet, Nagy Imre és munkatársai június 16-i temetése nem válhat a nemzetet megosztó feszültség forrásává, és felszólít mindenkit, hogy felelősen viszonyuljon a kegyeleti aktushoz.

Családi ididiii

fotó: Kapfinger

Sportműsor

Szombat:

Kosárlabda. Női Felsőzabolai Kupa mérkőzésorozat Szekszárdon, a városi sportcsarnokban. A résztvevő csapatok: Szekszárd, Szarvas, Szeged, PVSZK. Kezdet: 10 óra.

Birkózás. Balaton Kupa, junior szabadfogású verseny, Kaposvár, városi sportcsarnok, 9 óra.

Hókélaball. Közgáz Kupa, nemzetközi verseny, Boglártele (egész nap).

Vasárnap:

Labdarúgás: Írország-Magyarország világbajnoki selejtező mérkőzés 16 órától. (A televízió közvetíti.)

Kosárlabda. Női Felsőzabolai Kupa, Szekszárd, Városi Sportcsarnok. Kezdet: 9 óra.

Emberi jogi értekezéslet

Képtelen és hamis román védekezés

Az európai helyzet emberi dimenziójával foglalkozó párizsi értekezlet első és második munkanapján Románia továbbra is a bírálatok keresztútjában állt, de nagykövete visszautasított minden kritikát az emberi jogok megsértésével szemben.

Elsőként a belga nagykövet vetette szemére a román hatóságoknak, hogy nemrég „a román rendőrség durván bántalmazta” Gerard Deprezt, a Belga Keresztényszocialista Párt elnökét, amikor meg akarta látogatni Kolozsvá-

ron Doina Comea asszonyt, a sokat zaklatott franciánarónt. A belga nagykövet túrhetetlennek minősítette a román hatóságok eljárását. A román nagykövet válaszul azt bizonygatta, hogy a párizsi fórumnak nincs felhatalmazása egyéni esetek megvitatására. Románia tartja magát Helsinkiben vállalt kötelezettségeihez, de nem hajlandó elfogadni azt a bécsi utóértekezleten létrehozott ellenőrző mechanizmust, amelynek révén bármely ország tájékoztatást kérhet bármely másik kormánytól konkrét emberi jogi esetekkel kapcsol-

latban. A kanadai, az angol, a svéd, a portugál és a liechtensteini nagykövet sorra elfogadhatatlannak, erkölcsi és politikai szempontból teljesen indokolatlannak nevezte a román érvelést.

A svéd küldött kijelentette, hogy Románia nemcsak még jobban elszigeteli magát az európai nemzetek közösségétől, hanem önkényes lépésével veszélyezteti az európai biztonsági és együttműködési értekezletet egész folyamatának jövőjét. Az amerikai nagykövet képtelennek és hamisnak nevezte a román védekezést.

Külpiaci folyamatok az első négy hónapban

A Kereskedelmi Minisztériumban összesítették a külkereskedelmi forgalom adatait az év első négy hónapjáról. Eszerint januártól április végéig az export 146,4 milliárd forintot tett ki, s 17,8 százalékkal volt nagyobb, mint az elmúlt év azonos időszakában. Az import 143,1 milliárd forint volt, ez 14,6 százalékkal haladta meg az egy évvel ezelőt.

A külkereskedelem első négyhavi mérlege aktívummal zárult: a rubelelszámolású kivitel aktívuma 2,8 milliárd forint, a nem rubelelszámolású pedig 0,5 milliárd forint. Az aktívum

mértéke azonban a negyedik hónapban, áprilisban — mindkét viszonylatban — valamelyest csökkent.

Az egyenleg a vizsgált időszak végén 99,8 millió rubel aktívumot mutatott, míg az előző év azonos időszakában ez 37,9 millió rubel volt. A tőkés export-kötésállomány április végén 4,4 százalékkal volt nagyobb, az importkötések értéke pedig 13 százalékkal haladta meg az előző évit. A forgalom egyenlege április végén: 4,4 millió dolláros aktívum, szemben a tavalyi 30,7 millió dolláros passzívummal.

Kedvező, hogy a konvertibilis forgalom mérlege az exportliberalizáció ellenére nem romlott, sőt, az export némileg jobban nőtt, mint az import. A rubelelszámolású külkereskedelem viszont nem a kívántnak megfelelően alakult, az export csökkenése kisebb az előirányoztnál, míg az import jobban csökkent a tervezettnél. Várható, hogy az év végéig valamelyest javul a mérleg, optimális arányt, mivel a termelő vállalatok az érvényben lévő szabályozók miatt a szocialista export növelésében érdekeltek.

Várható időjárás

A Dunántúlon túlnyomóan borult, gyakran esős idő lesz. Máshol az időnként erősen megnövekvő felhőzet mellett kevés napsütés, sokfelé zápor zivatar várható. Mérsékelt, napközben több helyen élénk déleleti, déli szél, a zivatarokban szélerősödés. A legmagasabb nappali hőmérséklet a Dunántúlon 18, másutt 24 fok körül lesz.

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Eördögh Bertalan és dr. Töttös Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Torontó). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Czákó Sándor, Gadó György, Kapfinger András, Gyórfy Árpád, Mátay Mónika, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Székhely és tördelés: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277. Nyomda a Szekszárdi Nyomda Vállalat. Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkiadópostahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapelfizetési és lapellátási irodáknál (HELIR), Budapest XIII., Lehel u. 10/A. 1900. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámmal. Előfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864-9170